

21.3.2017

Dnro 72/11.05/2017

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Viite: Lausuntopyyntö 25.1.2017 (LVM082:00/2015)

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi yksityistielaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen metsäkeskus (jäljempänä *Metsäkeskus*) kiittää mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta ja esittää ehdotuksista näkemyksensä seuraavaa.

Rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittaminen tiealueelle (47 §)

Metsäkeskus kannattaa esitettyä tieoikeuden sisällön muutosta, joka todennäköisesti yksinkertaistaisi ja helpottaisi infran rakentamista yksityisteillä. On tärkeää, että ehdotettu muutos koskisi ehdotetulla tavalla myös jo ennen uuden lain voimaantuloa perustettuja tieoikeuksia. Ehdotetusta säännöksestä ja sen perusteluista ei käy yksiselitteisesti ilmi, tulisiko tiealueella sijoitettavien rakenteiden olla tien osakaskiinteistöjä vaiko ylipäänsä kiinteistöjä palvelevia. Rakenteita sijoitettaessa on pystyttävä kiinnittämään huomiota siihen, etteivät ne hankaloita tien perusparantamista tai muita tiealueella tehtäviä toimenpiteitä.

Tiekunnan perustaminen (52 §) ja tiekuntaan kohdistuvat muutokset (71 §)

Hallinnollisia menettelyjä ehdotetaan kevennettäväksi mm. niin, että tiekunnan perustaminen olisi aiemmasta poiketen mahdollista tieosakkaiden pitämässä tiekunnan perustamiskokouksessa ja että tiekunta voitaisiin myös lakkauttaa tiekunnan omalla päätöksellä. Myös tiekuntien yhdistäminen olisi mahdollista kyseisten tiekuntien päätösten perusteella.

Metsäkeskus pitää ehdotettuja muutoksia perusteltuina. Kun tiekuntaa ei enää voitaisi perustaa kunnan tielautakunnan päätöksellä, on kannatettavaa, että tieosakkaat voisivat ehdotetuilla edellytyksillä päättää tiekunnan perustamisesta ilman yksityistietoimitusta.

Rekisteröinti (53 §), toimitsijamiehen ja hoitokunnan tehtävät (60 §) ja yksityistierekisteri (96 §)

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että toimitsijamiehen ja hoitokunnan tehtävänä olisi ilmoittaa yksityistierekisteriin sisältyvät tiedot Maanmittauslaitokselle ja että tietojen olisi oltava ajantasaiset. Metsäkeskus pitää tärkeänä, että yksityisteistä on saatavissa ajantasainen julkinen tieto ja kannattaa sitä, että rekisteritietojen ajantasaisuus olisi ehdotetun 89 §:n 1 momentin mukaisesti maakunnan avustuksen edellytyksenä.

Metsäkeskus kiinnittää huomiota siihen, että rekisteriin ei sisältyisi tietoa lakiehdotuksen 75 §:ssä tarkoitettusta ulkopuolisesta toimijasta, jonka tiekunta tai tieosakkaat olisivat valtuuttaneet huolehtimaan yksityistien hallinnoinnista ja tienpidosta. Valtuutettu toimija todennäköisesti olisi ensisijainen yhteystaho tietä koskevissa asioissa, joten toimijaa koskevien tietojen sisällyttämistä rekisteriin tulisi harkita.

21.3.2017

Dnro 72/11.05/2017

Muutoksenhaku tiekunnan päätökseen (72 §) sekä neuvonta- ja sovitteluelin (95 §)

Esitysluonnoksen mukaan tielautakunnat lakkautettaisiin osana kuntien tehtävien vähentämistä ja niiden tehtävät siirrettäisiin Maanmittauslaitoksen tai tietyissä tapauksissa kunnan kiinteistörekisterin pitäjän, maa- ja metsätalouden sekä maakuntauudistuksen yhteydessä perustettavaan valtion lupa- ja valvontaviraston hoidettaviksi. Keskeisessä roolissa olisivat todennäköisesti myös maakuntiin ja kuntiin perustettavat neuvottelu- ja sovitteluelimet.

Metsäkeskus kannattaa muutoksenhakujärjestelmän yksinkertaistamista tielautakunnista luopumalla. Valittaminen tiekunnan päätöksestä maa- ja metsätalouteen nostaisi muutoksenhaun kustannuksia ja heikentäisi tästä syystä tieosakkaan oikeusturvaa. Maakuntiin ja kuntiin sijoitettavat neuvonta- ja sovitteluelimet olisivat tästä syystä tarpeellisia. Niiden riittävästä resursoinnista tulisikin huolehtia. Lisäksi esityksessä tulisi selvästi todeta, mitkä tehtävät kuuluisivat perustettavalle lupa- ja valvontavirastolle.

Maakunnan avustus (89 §)

Yksityisteiden valtionavustuskriteereitä ehdotetaan esitysluonnoksessa selkeytettäväksi ja karsittaviksi. Avustuksen myöntämisen edellytyksinä olisivat ainoastaan tieosakkaiden järjestäytyminen tiekunnaksi sekä tietä koskevien yksityistierekisterin tietojen ajantasaisuus. Avustuksista vastaavina viranomaisina toimisivat maakunnat, joilla olisi laaja harkintavalta avustusten ja niiden suuntaamisen suhteen.

Metsäkeskus pitää avustuskriteerin karsimista hyvänä. Yksityistierekisterin tietojen luotettavuuden vuoksi on tärkeää, että valtionavustuksen saaminen edellyttää tietojen pitämistä ajan tasalla. Yksityisteiden kunnan ylläpidon kannalta on oleellista, että maakunnissa yksityistieavustuksiin varattaisiin riittävä määräraha ja että varojen suuntaaminen tapahtuisi objektiivisen tarveharkinnan perusteella.

Metsäkeskuksen näkemyksen mukaan yksityistieavustusten jaossa voitaisiin jatkossa painottaa myös paikallisen elinkeinoelämän ja biotalouden tarpeita. Tämän voidaan olettaa hyödyttävän elinkeinoelämää, mihin myös ehdotuksen yleisperusteluissa viitataan. Ylipäänsä on positiivista, että esitysluonnoksen perusteluissa tuodaan elinkeinoelämän tarpeet esille useassa kohdassa.

Yksityisteiden kuntorekisterin luominen

Metsäkeskus on vuoden 2017 alusta käynnistänyt maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella hankkeen, jossa kehitetään biotalouden tietietojärjestelmää, joka sisältäisi myös tietoa yksityisteiden kunnosta. Kehitettävän kuntorekisterin ja yksityistierekisterin yhteensovittamista tulisi pohtia viranomaisten yhteistyönä. Rekisterien toimivuus edellyttää viranomaisten yhteistyötä ja tietojen saatavuuden varmistamista.

21.3.2017

Dnro 72/11.05/2017

Tiekunnille vaihtoehtoiset hallinnolliset ratkaisut

Tieosakkaiden järjestäytymistä osakeyhtiöksi tai osuuskunnaksi on pidetty lakiehdotusta valmisteltaessa ongelmallisina, eivätkä nämä vaihtoehdot ole ehdotuksen yleisperustelujen mukaan juuri-kaan saaneet kannatusta valmistelussa mukana olleilta sidosryhmiltä.

Myös Metsäkeskus pitää tarkoituksenmukaisena luopumista osakeyhtiö- tai osuuskuntavaihtoehdoista. Ehdotettu tiekuntamalli on Metsäkeskuksen näkemyksen mukaan perusteltu ja riittävä. Useat eri vaihtoehdot saattavat vain monimutkaistaa yksityistien hallintoa.

Ari Eini
johtaja
Suomen metsäkeskus

Anna Rakemaa
metsäjohtaja
Suomen metsäkeskus